

CALEA MÂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Lumea reală și realitatea virtuală (II)

Utilizarea computerului conectat la internet (și a dispozitivelor complementare sau conexe) oferă accesul imediat la surse de informare, facilitează comunicarea, ușurează munca în aproape toate domeniile de activitate și deschide calea către nenumărate posibilități de divertisment. Aceste dispozitive au ajuns să reprezinte legătura noastră cu realitatea virtuală și prin aceasta cu întreaga lume. Aparent toate sunt bune, dar, ca orice lucru, utilizarea calculatorului poate să fie folositoare sau nefolositoare. Pentru creștin întrebarea esențială este: îmi este de folos computerul pe calea mântuirii? Felul în care îl utilizăm îi va da până la urmă valoarea sau nonvaloarea.

Dacă aruncăm o scurtă privire vedem că, ceea ce în urmă cu 20 sau 30 de ani fie nu se putea realiza, fie era nevoie de mai multe dispozitive și mijloace pentru îndeplinire, acum este facilitat de calculator și internet. O multitudine de lucruri ne sunt la îndemână precum: editarea de texte (se înlocuiește mașina de scris), trimiterea unei scrisori electronice sau e-mail care ajunge aproape instantaneu la destinație (înlocuiește poșta), vizionarea filmelor și ale programelor TV (se înlocuiește cinematograful, video-ul sau Dvd-player-ul și chiar televizorul), ascultarea de muzică și posturi de radio (înlocuind astfel demodatele pick-up-uri și magnetofone - care pentru cei sub 15 ani sunt istorie - casetofonul și chiar Mp3-player-ul și radioul), citirea de cărți, reviste, ziare, accesa informațiilor de tot felul, căutarea în dicționare (deci înlocuiește biblioteca, cărțile, ziarele și revistele tipărite), realizarea de fotografii și înregistrări audio și video (înlocuind reportofonul, camera video și aparatul de fotografiat), editarea pozelor personale (ceea ce era imposibil în urmă cu 25-30 de ani), folosirea diferitelor softuri de comunicare și socializare pentru a interacționa, fie prin scris fie audio sau video, cu alte persoane aflate chiar la mii de kilometri distanță (deci înlocuiește telefonul și videotelefonul), scanarea de documente (înlocuiește copiatorul), cumpărături online, plata facturilor, lu-

crul de acasă, instrument în educație, un mijloc de divertisment și distracție, o modalitate de interacțiune cu alte dispozitive conectate la internet și tot mai multe alte întrebări care se înnoiesc pe zi ce trece.

Așadar prin intermediul calculatorului se pot realiza multe lucruri care altă dată presupuneau mult mai mult efort și multă aparatură. Folosit cu măsură, calculatorul ne este un „bun prieten”. Acesta ne ușurează munca spre exemplu în redactarea unui text cu ajutorul programelor de tip Word, sau în realizarea unei simple evidențe cu ajutorul tabelelor de calcul din Excel, sau citirea unui articol sau a unei cărți. Trebuie să menționăm că se folosește calculatorul pentru cercetare și producție în toate domeniile, pentru activități complexe (de exemplu operații medicale), elaborarea de programe educative, toate aceste lucruri fiind folositoare.

De la apariția calculatorului până în prezent interfața dintre mașină și om s-a transformat tot mai mult spre ușurarea folosirii programelor de către utilizator. Din păcate folosirea intuitivă, fără a mai gândi prea mult conduce la automatisme de care trebuie să ne ferim. Multe pericole ne pândesc și fără băgare de seamă putem aluneca spre dependență. Sunt foarte mulți copii, tineri și chiar adulți care motivează că folosesc calculatorul, tableta sau telefonul mobil pentru jocuri de strategie, care la prima vedere par să fie utile pentru că dezvoltă anumite tipuri de gândire și de luare a deciziilor. Însă, nu este același lucru să joci un joc de strategie pe calculator sau online cu a juca șah pe tablă. Sigur că astăzi internetul sparge bariera spațiului și facilitează un joc de șah cu cineva aflat la sute sau mii de kilometri distanță. Ceea ce nu e un lucru rău cât timp există măsură.

Astăzi o multitudine de informații din toate domeniile ne sunt la îndemână. Dar ce facem cu noianul de informații?

Continuare în pagina 2

Sorin Gheorghe SĂPLĂCAN

PREDICA

Pilda lucrătorilor celor răi

Duminica a XIII-a după Rusalii

„Zis-a Domnul: Ascultați pilda aceasta: Era un om stăpân al casei sale, care a sădit vie; și a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teacă, a clădit turn și a dat-o pe seama lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Iar când s-a apropiat vremea roadelor, și-a trimis slujitorii la lucrători, ca să-i ia roadele; dar lucrătorii, prinzându-i pe slujitori, pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorât, iar pe altul l-au ucis cu pietre. A mai trimis alți slujitori, mai mulți decât cei dintâi, și tot așa au făcut cu ei. În cele din urmă l-a trimis la ei pe fiul său, zicând: De fiul meu se vor rușina. Dar lucrătorii viei, văzându-l pe fiu, au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm și să avem noi moștenirea lui!... Și, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorât. Deci, când va veni stăpânul viei, ce le va face lucrătorilor aceluia? Iar ei l-au răspuns: Pe cei răi cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care-i vor da roadele la vremea lor. Iisus le-a zis: Oare niciodată n-ați citit în Scripturi: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului; de la Domnul s-a făcut aceasta și minunată este în ochii noștri? De aceea vă spun: Lua-se-va de la voi împărăția lui Dumnezeu și i se va da neamului care-i va face roadele.” (Matei 21, 33-44)

Dreptmăritori creștini, Evanghelia de astăzi ne istorisește despre stăpânul unei vie care și-a trimis slujitorii să ceară lucrătorilor săi partea de recoltă ce i se cuvenea. Aceștia l-au prigunit și i-au ucis pe trimișii stăpânului și chiar pe fiul lui. Stăpânul s-a supărat și a dat via sa altor lucrători, care să-i aducă roadele la vremea potrivită (Matei 21, 41). Noi, creștinii, suntem lucrătorii care am preluat via de la vechiul Israel, care a ucis pe Prooroci și l-a răstignit pe Fiul lui Dumnezeu. Această vie este Biserica, „Noul Israel” sau Împărăția harului mântuitor. Stăpânul nostru Hristos a plecat la cer de unde va reveni să ceară roadele credinței noastre concretizate în fapte creștinești.

Dumnezeiasca Scriptură ce ar trebui să fie cartea de căpătâi pentru fiecare creștin nu este o simplă enciclopedie istorică despre trecut, la care noi trebuie să ne raportăm literal, învățând să povestim ceea ce citim la prima vedere, ci ea este un compendiu absolut de paradigme existențiale despre prezent și viitor și de aceea citim Scriptura, ca să învățăm ce să facem în prezent,

ce să facem în viața noastră; orice pagină a Scripturii, fie că ne vorbește de protopărinți, de primul fratricid, de potopul trăit de Noe, de Sfântului Ilie, de păcatul curviei și de cel al uciderii săvârșit de David Proorul sau despre rugăciunea Sfântului Iona în pântecul chitului, ne învață într-un mod profund, despre virtuțile pe care trebuie să le avem și despre păcatele de care trebuie să ne descotorosim, adică despre cât de sfântă și de dreaptă și de curată trebuie să fie viața noastră, cum să ajungem la desăvârșire și cum să depășim încercările ce ne împresoară mai ales acum când ne zbatem cu toții într-o lume a secularizării și a consumului.

Ar trebui cu alte cuvinte, să înțelegem că Dumnezeiasca Scriptură vorbește despre noi, despre fiecare dintre noi, chiar și atunci când ni se pare că vorbește despre oricine altcineva și așa trebuie citită și receptată: ca pe o sumă de detalii abisale despre ce suntem și ce trebuie să fim ca oameni ai credinței.

Continuare în pagina 2

Pr. Bogdan ONET

Din sumar

► Maica Domnului mijlocitoare în rugăciune
pagina 2, *Gianina Cristina Ciupuliță*

► 1 Septembrie – începutul Anului Bisericesc – o nouă invenție a Bisericii?
pagina 3

► Știri
pagina 4

Pilda lucrătorilor celor răi

Urmare din pagina 1

Această pildă din Evanghelia de astăzi a fost rostită de Mântuitorul Iisus Hristos după intrarea Sa în Ierusalim și prin ea, arată că El este piatra din capul unghiului de care depinde mântuirea sau pierirea oamenilor, pilda are și un conținut profetic, întrucât, la câteva zile după ce a rostit această pildă, Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a dovedit că El însuși este fiul stăpânului pe care l-au omorât lucrătorii din vie, adică arhieriei, fariseii și cărturarii.

În toate Evangheliile unde apare această frumoasă pildă, arhieriei, fariseii și cărturarii au înțeles că Iisus vorbea despre ei când le-a spus pilda lucrătorilor răi din vie (cf. Matei 21, 45; Marcu 12,12; Luca 20,19) și ne arată Hristos prin pilda aceasta că Dumnezeu a făcut din poporul evreu un popor ales ca să lucreze în via Domnului, l-a ales dintre celelalte popoare și i-a dat Legea lui Moise cu multe principii sau reguli religioase, morale și cultice, pentru a-l ajuta să-și păstreze identitatea sa, deoarece avea de împlinit o misiune sfântă.

Teascul din vie este viața spirituală a poporului ales, iar turnul de pază este simbolul Templului din Ierusalim în care Dumnezeu era prezent în mod deosebit, pentru că preînchipuia pe Mesia – Hristos.

Trimișii stăpânului viei sunt proorocii sau profetii, pe care adesea conducătorii evreilor i-au bătut sau i-au ucis. Prin aceasta vedem că umanitatea păcătoasă, chiar dacă este chemată la o lucrare sfântă, devine adesea nerecunoscătoare, răzvrătită și îndărătnică în a împlini voia lui Dumnezeu.

Comportamentul lucrătorilor răi din vie este comportamentul oamenilor răi care, după ce au fost chemați în via Domnului sau în lucrarea lui Dumnezeu, uită repede de stăpân și se fac stăpâni ei înșiși considerând via stăpânului ca fiind o proprietate a lor personală și de aceea Mântuitorul le spune: „Împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei” (Matei 21, 43).

Vedem că Domnul Iisus Hristos identifică via din pilda aceasta cu Împărăția lui Dumnezeu, iar lucrătorii viei sunt cei chemați de Dumnezeu să pregătească intrarea oamenilor în Împărăția Lui astfel via simbolizează lucrarea sfântă de mântuire a oamenilor.

Așadar, lucrarea pe pământ a lui Dumnezeu prin aleșii sau slujitorii Săi este lucrare de pregătire a oamenilor pentru mântuire, spre a dobândi viața veșnică fericită din Împărăția lui Dumnezeu iar dacă lucrarea aceasta nu se face după voia lui Dumnezeu, cei care nu lucrează bine nu vor intra în Împărăția lui Dumnezeu, dar nici nu vor putea zădărnici planul Lui de mântuire a lumii.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune preotului: „Dumnezeu te-a ales pe tine, El ți-a încredințat acest har, și nu ai fost ales prin vot omenesc, deci, să nu batjocorești și să necinstești votul lui Dumnezeu”

În general, credincioșii se atașează de preot, în măsura în care acesta este apropiat de Hristos prin rugăciune, duhovnicește credincioșii se atașează de preotul popular și rugător mai mult decât de cel savant, preotul duhovnic al fiecăruia dintre noi nu este numai îndrumător, ci și rugător, ajutând pe credincioșii păstoriți și cu puterea propriei rugăciuni.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice că preotul trebuie să știe să facă față la toate armele adversarilor săi, să cunoască „toate științele”, asemănând comunitatea creștină cu o „cetate a lui Dumnezeu”, pe care „când înțelepciunea, știința și priceperea preotului o înconjoară din toate părțile, ca niște ziduri puternice, toate meșteșugurile dușmanului se termină cu rușinea și batjocura lor, iar locuitorii dinăuntru cetății rămân nevătămați... iar în final fiecare creștin trebuind să învețe să facă față la loviturile eretice la cele clevețitoare și la cele care îl îndepărtează de Biserică și Hristos

Spun acestea pentru că vin foarte mulți și zic: ”părinte eu nu prea am treaba cu Biserica dar cred în Dumnezeu”... lucrurile ce le vedem la tot pasul prin mijlocele media din păcate ne cam îndepărtează uneori fără să conștientizăm și în acest sens, între Hristos și Biserică nu poate fi nici o despărțire, fiindcă Biserica moare fără Hristos, iar Hristos moare fără Biserică, după cum capul care se taie de trup moare și trupul care se desparte de cap moare și el.

Vor veni multe peste neamul românesc cel drept-măritor și cu timp sau fără timp va trebui să învățăm cum să facem față la primejdii și de aceea vreau să vă spun o scurtă povestioară despre un tânăr care s-a dus la

duhovnicul său și s-a plâns că oamenii și prietenii nu-i mai dau pace și se simte batjocorit de toată lumea; la scaunul de spovedanie duhovnicul cu înțelepciunea sa i-a dat o pildă și i-a zis: „Într-o bună zi, măgarul unui țaran căzu într-o fântână, nefericitul animal se puse pe zbierat, ore întregi, în acest timp țaranul căuta să vadă ce e de făcut, până la urmă, țaranul hotărî ca măgarul era oricum bătrân, iar fântâna, fiind secată, tot trebuia să fie acoperită odată și-odată, astfel a ajuns la concluzia că nu mai merită osteneala de a-l scoate pe măgar din adâncul fântânei, așa că țaranul își chemă vecinii ca să-i dea o mana de ajutor; fiecare dintre ei apucă câte o lopată și începură să arunce de zor pământ înăuntru fântânii dar măgarul pricepu de îndată ce i se pregătea și se puse și mai tare pe zbierat, însă spre mirarea tuturor, după câteva lopeți bune de pământ măgarul se potoli și tăcu, țaranul privi în adâncul fântânii rămase uluit de ce a văzut, cu fiecare lopata de pământ, măgarul cel bătrân făcea ceva neașteptat, se scutura de pământ și pășea deasupra lui, în scurtă vreme toată lumea fu martoră cu surprindere cum măgarul a ajuns până la gura fântânii a sărit peste ziduri și ieșit nechezând”

De aceea, nu deznădăjduiți-vă i-a spus imediat duhovnicul, așa este și viața noastră, lumea va arunca poate și peste tine cu pământ și cu tot felul de greutăți, însă, secretul pentru a ieși din fântâna adâncă a vorbelor și a clevețirilor este să te scuturi de acest pământ neprietenos și să-l folosești pentru a urca un pas mai sus. Fiecare din greutățile noastre este o ocazie pentru un pas înainte, putem ieși din adâncurile cele mai profunde dacă nu ne dăm bătăuți și dacă pământul (vorbele sau ocările) pe care îl arunca unii peste noi îl vom transforma în potecă ca să mergem înainte.

Înalpreasfințitul Mitropolit Bartolomeu Anania zicea într-una din cuvântările sale: „Ca să fii fericit ține minte, nu ai nevoie de multe încercări: Curăță inima de ură, frică și egoism; Scutește-ți mintea de preocupări inutile; Simplifică-ți viața și fă-o mai frumoasă; Dăruiește mai mult și așteaptă mai puțin; Lubește mai mult și... scutură-te de pământ, pentru că în viața asta, tu trebuie să fii soluția, nu problema.”

Amin!

Lumea reală și realitatea virtuală (II)

Urmare din pagina 1

Ar trebui să ne aducem aminte mereu cuvintele Mântuitorului: „Dacă ați fi orbi n-ați avea păcat. Dar acum ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul rămâne asupra voastră.” (Ioan 9, 41). Dacă folosim internetul care ne pune la îndemână și informații religioase (de exemplu prin site-urile patriarhiei ca patriarhia.ro, episcopiaaradului.ro; ale publicațiilor online precum ziarullumina.ro, doxologia.ro, basilica.ro; prin portalurile de informare și a posturilor de radio și televiziune), nu mai avem cuvânt de îndreptare că nu am știut despre credință. Trebuie să folosim spațiul virtual în avantajul nostru pentru folos duhovnicesc. Ne trebuie însă îndrumarea spirituală a unui duhovnic pentru a nu ne rătăci singuri și împlinirea credinței prin faptele cele bune, care nu le v-om putea face în realitatea virtuală. Pentru aceasta este nevoie să fim în Biserică împreună cu Hristos și ceilalți credincioși.

În utilizarea computerului trebuie să fim cu băgare de seamă și cu discernământ fiind nevoie de o filtrare a ce primi și ce respingem așa cum suntem îndemnați că „orice om înțelept lucrează cu chibzuință, numai cel nebun își desfășoară nebunia.” (Pildele lui Solomon 13, 16). Mântuitorul ne avertizează și pentru acest fapt că „nimeni nu poate să slujească la doi domni ...” (Matei 16, 24). Dacă nu mai putem renunța la utilizarea calculatorului pentru că a devenit la fel de necesar ca scrisul și cititul, trebuie să luăm anumite măsuri, atât pentru partea trupească cât și pentru cea sufletească, astfel încât să înlăturăm sau să minimizăm pericolele care ne pândesc în lumea virtuală. Până la urmă depinde de modul în care folosim computerul dacă ne ajută sau ne împiedică în viața spirituală, ne sporește sau ne răpește din timpul informării și formării noastre, ne abate sau ne ține pe calea mântuirii.

Maica Domnului mijlocitoare în rugăciune

Câteodată când ai impresia că totul se surpă cu tine, parcă și Dumnezeu pare departe. Sunt unele situații în care simți așa un sentiment de teamă să-l tot „deranjezi” pe Dumnezeu cu problemele tale. Uneori, știi că ceea ce ți se întâmplă e chiar cauza propriilor tale fapte, gânduri... și parcă ți-e „așa” să vorbești cu Dumnezeu... și e greu să începi un dialog. Te scufunzi în propriile lacrimi și nu mai ai curajul să respiri. Știi că aerul te-ar salva, dar îți lipsește voința de a respira. Poate a trecut ceva vreme de când nu ați mai vorbit, L-ai cam pierdut, deci implică-te-ai cam pierdut, s-a cam răcit legătura. Deși El e tot acolo și așteaptă, e chiar mai aproape ca oricând, dar te lasă pe tine să începi, nu încalcă limita liberului arbitru. Și tu tot aștepti neștiind ce va zice El, neștiind ce vei putea zice tu. Să fii sincer sau nu? Să spui tot sau să mai păstrezi ceva și pentru mai târziu? Și atunci îți vine așa un gând că El are o mijlocitoare care e Maica Domnului. Perspectiva se schimbă. Dacă e mijlocitoare înseamnă că poți îndrăzni mai cu curaj că știe Ea cum să le aranjeze astfel încât să sune bine când i Le va spune Lui. Și începi și faci un pas către Maica Domnului și Ea te vede și îi face pe restul. Și începi și vrei să spui. Poate că nu știi cum, poate că nu știi ce, dar știi că trebuie să vorbești musai cu cineva de Sus despre tot ce ți se întâmplă. Nu se mai poate așa, simți că nu mai ești tu și că trebuie să te regăsești. Simți că nu mai ai niciun sprijin și ai nevoie de ceva mai tare ca să rezisti. Și poate azi îi spui ceva, mâine citești o rugăciune, în altă zi un acatist sau paraclis și tot așa și vezi că ți-e mai bine. Simți așa un sentiment de siguranță. Știi că ai pe cineva care te acoperă în caz de primejdie. E ca atunci când erai mic și te lua în brațe mama când îți era greu. Acum simți că te-a îmbrățișat cineva în rugăciune. **Realizezi și simți că așa cum își îmbrățișează Fiul în icoană, așa ne ia pe toți în rugăciune.** Și acum vrei să vorbești și cu Dumnezeu. Știi că deja a aflat situația și încă te mai privește senin din brațele Maicii Sale. E bucuros că te-ai hotărât să redeveniți prieteni. Și acum e pace și simți că totul se va rezolva. Și te gândești de ce nu ai apelat la Ea mai devreme. Poate din comoditate, din frică, oricum din cauza vreunei arme a adversarului.

Cred că fiecare din noi care s-a rugat măcar puțin cu credință Maicii Domnului poate da mărturie de vreo minune săvârșită în viața lui. Fie că a tămăduit vreo boală, fie că a atenuat dureri, fie că a rezolvat situații imposibile, fie că a vorbit atunci când cuvintele păreau că s-au terminat, fie că ne-a apărut de primejdii, fie că doar ne-a purtat în rugăciune pe brațele ei...

Slavă lui Dumnezeu și mulțumiri Maicii Domnului pentru rugăciuni și mijlociri!

Gianina Cristina CIUPULIGĂ

1 Septembrie – Începutul Anului Bisericesc – o nouă invenție a Bisericii?

Mereu am fost fascinat de acea iconă bizantină de factură athonită, în care Hristos Dumnezeu ține în mâna dreaptă globul pământesc și îl măsoară cu un compas, parcă prea mare pentru planeta noastră. Și mai surprins am fost atunci când am aflat că, de fapt, icona se referă la timp și nu la spațiu! Totuși cu un compas se măsoară o distanță fizică, de ce oare Hristos măsoară timpul cu un compas? O altă întrebare mi-a fost: de ce în bisericile noastre nu își găsește rostul un ceas, care să ne ticăie toată Liturghia?

Întrebările acestea își găsesc răspunsul într-o formulă pe care o rostim aproape obsesiv în cultul liturgic al Bisericii noastre: „Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”. Prin aceste puține cuvinte mărturisim că în Biserică și în Liturghie timpul fizic încetează, se înveșnicește și se sfințește. În Biserică și în Liturghie timpul are o valoare mistagogică, tainică și eshatologică – el tinzând a deveni un „prezent continuu” al Împărăției lui Dumnezeu. Spunea un teolog al zilelor noastre că viața noastră se desfășoară între un Paști și altul, între o

Duminică și altă Duminică, între o Liturghie și următoarea Liturghie. Toată viața liturgică a Bisericii se desfășoară acum, dar și pururea și în vecii vecilor..., totul devine astăzi în timpul liturgic. Așa înțelegem cum, ascultând și trăind cuvintele Sfintei Evanghelii, devenim contemporani cu Însuși Mântuitorul Hristos, cu Sfinții Apostoli și cu Maica Domnului. Chiar și evenimentele care au avut loc în trecut – „în vremea aceea” – prin cultul liturgic, sunt aduse într-un prezent real și într-un veșnic astăzi.

Timpul Bisericii nu este altul decât cel care se scurge prin ceasurile noastre. Este același, numai că toate clipele petrecute la Biserică și la dumnezeiasca Liturghie au o altă valoare și o altă semnificație. Nu este o pretenție absurdă a Bisericii de a fi altfel decât lumea, pentru că lumea își revendică rădăcinile firave și neputincioase în Biserică – trupul tainic al lui Hristos Dumnezeu.

Explicația ar avea și argumente istorice. Cu mult timp înainte ca astronomul italian Luigi Lilio să pună bazele unui calendar modern, cu seco-

le înainte germanului Peter Henlein, care a construit primul ceas în adevăratul sens al cuvântului, Biserica a avut, prin cultul liturgic, ceasornicul propriu. Credeți că din fantezie Ceaslovul are în componența sa Ceasul I, Ceasul III, Ceasul VI și Ceasul IX? Nu din lipsă de ocupație, ci pentru că așa își calculau primii creștini timpul – după orele de rugăciune!

Înainte de fixarea unei ordini temporale lumești, civile, părinții de la Sinodul I Ecumenic de la Niceea au stabilit ca anul bisericesc să înceapă la 1 septembrie. Considerenții dumnezeieștilor părinți a fost legat de un amănunt biblic – începutul activității de propovăduire a Evangheliei de către Mântuitorul s-a făcut la începutul lunii septembrie. După calendarul iudaic, intra-

rea în sinagoga din Nazaret a Mântuitorului a fost în luna a șaptea, numită Tișri – septembrie (Luca 4,14-19). Primele cuvinte ale lui Hristos, rostite în sinagoga din locul său natal au anunțat marea operă mântuitoare pentru neamul omenesc: „Duhul Domnului peste Mine, pentru că M-a uns ca să binevestesc săracilor, să vestesc anul milei Domnului” (Luca IV, 18-19). 1 septembrie nu este o reminiscență din cultul iudaic, ci este momentul în care Dumnezeu a sfințit timpul!

Așadar, 1 septembrie nu este o invenție nouă a Bisericii. De mai bine de 1800 de ani, această zi este considerată începutul unui nou an – liturgic, mai ales. Liturgic, pentru că toate cele trei mari perioade – Octoih, Triod, Penticostar, toate cărțile de cult și, în principal, cele 12 Minee, au ca referință 1 septembrie.

Toate sărbătorile din calendarul nostru gravitează în jurul acestei zile. Astfel, anul bisericesc se încheie în luna august, când avem sărbătorile Adormirii Maicii Domnului la 15 august și Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul, la

29 august și începe imediat, la 8 septembrie, cu Nașterea Maicii Domnului. Tot la 1 septembrie, inima creștinismului răsăritean pentru mai bine de o mie de ani – Imperiul Bizantin – își începe noul an. Acesta este și sensul cuvântului de la începutul sinaxarului – indiction. Prima zi a calendarului constantinopolitanilor se numea indiction, adică prăznuirea momentului în care Dumnezeu a început crearea lumii.

Sunt motive istorice și liturgice. Dar pentru mine, credinciosul de rând, care sunt coordonat de alt timp, care mă presează și niciodată nu îmi ajunge, pentru care motiv este importantă această sărbătoare? Dincolo de toate semnificațiile teologice și istorice enumerate, 1 septembrie devine un nou moment special de rugăciune. Nu avem timp de biserică de multe ori, dar în fuga tramvaiului ne putem aminti că, dincolo de dușmanul timp, există un timp care ne sfințește. O clipă de rugăciune sinceră și curată cântărește, poate, cât un an întreg de zbcium lumesc.

(sursa: basilica.ro)

Taina Sfântului Botez

Botezul este Taina sfântă a încreștinării. Prin Taina aceasta se intră din starea de blestem și de sub stăpânirea diavolului, în starea de har și în comunitate de viață cu Iisus Hristos. Prin ea se face curățirea tuturor păcatelor, atât a celui strămoșesc, moștenit de la Adam, cât și a oricăror păcate proprii sau personale. În Botez, omul moare față de păcat și se renaște la o viață nouă și sfințită. Omul botezat se face părtaș la roadele răscumpărării de pe Golgota. Așadar, Botezul este într-adevăr „nașterea din nou” cum însă Mântuitorul îl numește. După Înălțarea la Cer a Mântuitorului și după Pogorârea Sfântului Duh, Apostolii au pornit în lume ca să împlinescă porunca și să răspândească Evanghelia la toate popoarele. Alături de apostoli au plecat și ucenicii lor. În acest timp și cu același scop a început a fi scris Noul Testament, mai întâi o carte sfântă din el apoi alta și alta, una ici, alta colo până când, pe la sfârșitul veacului întâi erau în total 27, care apoi au fost adunate la un loc, alcătuind Noul Testament, cartea de căpătâi a creștinului. După Evanghelie, sfințirea omului păcătos începe în taina Sfântului Botez, adică în lucrarea sfântă prin care primeau chipul lui Iisus Hristos în sufletul nostru și astfel ne împreună cu El, precum este scris: „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat” (Galateni 3, 27). Din clipa Botezului devenim oameni noi, creștini, de atunci începem a crește în Hristos. Botezul este taina inițierii creștine, este poarta de intrare în creștinism, sau taina fundamentală și indispensabilă pentru mântuire, prin care omul se renaște pentru viața spirituală, adică devine membru al Bisericii lui Hristos, dobândind iertarea de păcatul strămoșesc (copii), precum și de toate celelalte păcate personale, făcute până la botez (la adulți).

Ereticii spun că Botezul nu este o taină sfântă, ci numai un „simbol”, o închipuire, o ceremonie, un semn prin care cei ce se botează se „predă” lui Iisus Hristos. Ei nu cred întocmai ceea ce se scrie în Biblie.

Mântuitorul ne încredințează că Botezul este o cerință de mântuire, deoarece: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3, 5). Sfântul Apostol Petru spune că Botezul „ne mântuiește” (I Petru 3, 21), deoarece se face „spre iertarea păcatelor” (Fapte 2, 38). Ereticii spun că nimeni nu se iartă prin ceremonia botezului. Sfântul Apostol Pavel ne încredințează că prin Botez Domnul Iisus Hristos ne-a iertat „toate greșalele” (Coloseni 2, 11-13). Ereticii opresc botezul copiilor spunând că copii neavând păcate, nu au nevoie de mântuire. Copii nu au păcate personale prin aceasta însă nu sunt sfinți. Sfântul Apostol Pavel scrie că în Adam „toți au păcătuit” (Romani 5-12). David a fost un om sfânt, un prooroc și totuși mărturisește că întru fărădelegi s-a zămislit și cu păcate l-a născut maica sa (Psalm 50, 6). În Vechiul Testament erau supuși tăierii împrejur (Facere 17, 11-14), iar în Noul Testament tăierea împrejur este înlocuită cu Botezul (Coloseni 3, 11-12). Dar Hristos arătat că trebuie botezați copiii căci, atunci când I s-au adus niște copii să Se roage pentru ei și apostolii îi opreau pe cei ce îi aduceau pe copii, I-a certat zicând: „Lăsa-ți copiii să vină la Mine și nu-I opriți, că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor. Și după ce S-a pus mâinile peste ei, S-a dus de acolo” (Matei 19, 13-15). Copiii nu pot fi respinși de la Botez pe motiv că nu-și pot exprima credința în Hristos și Biserica Sa. Greșesc cei ce amână botezul copiilor lor, ca și când aceștia n-ar avea nevoie de harul dumnezeiesc pentru mântuire, căci Botezul este începutul tuturor Tainelor și deci a mântuirii personale însăși. Greșesc, de asemenea, cei care își lasă copii, în caz de pericol de moarte, să moară nebotezați, făcându-se vinovați pentru pierderea mântuirii acestora. Trebuie să se știe că nimeni nu are voie să boteze a doua oară pe cei botezați în numele Sfintei Treimi, după rânduiala Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, având în vedere cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Un Domn, o

credință, un Botez” (Efeseni, 4, 5).

Se pot boteza din nou cei botezați de eretici și sectanți, pentru care botezul este un simplu ceremonial de intrare în respectiva sectă ne împărțind nici har dumnezeiesc. Că Botezul e de lipsă și copiilor o spune așa de limpede Sfântul Apostol Petru când grăiește mulțimilor din Ierusalim; să se pocăiască și să se boteze, căci făgăduința iertării păcatelor prin harul Sfântului Duh este dată „pentru voi și pentru copiii voștri” (Fapte 2, 38-39). Nu urmașii ci copiii voștri. Curățirea de păcatul strămoșesc și de toate păcatele personale de până la Botez precum și îndreptarea sau sfințirea celui botezat rezultă din cuvintele Sfântului Apostol Pavel adresate celor botezați din Corint: „V-ați spălat, v-ați sfințit, v-ați îndreptat întru numele Domnului Iisus Hristos” (I Corinteni 6, 11). E vorba desigur de spălarea în apa Botezului prin care s-a produs și sfințirea, Sfântul Apostol Petru spune că Botezul curăță păcatul: „Pocăiți-vă. Și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor și veți primi darul Duhului Sfânt” (Faptele Apostolilor 2, 30). Așa i-a spus și Anania în Damasc noului convertit Saul, care a devenit apoi neînfricatul apostol: „Și acum ce mai aștepti? Scoală-te primește botezul și spală-te de păcatele tale” (Faptele Apostolilor 22, 16). Iar Mântuitorul i-a grăit lui Nicodim: „Amin, Amin, grăiesc ție: de nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din carne, carne este și se este născut din Duh este. Nu te mira că îți-am zis: trebuie să vă naște-ți de sus” (Ioan 3, 5-7).

Din toate aceste texte de mai sus rezultă limpede că Botezul curăță păcatul și sfințește pe cel ce se botează. Botezul devenind o faptură nouă, cu o viață nouă, sfântă, cu adevărat creștină, lipsită de păcate, ca și când s-ar fi născut din nou. Mântuitorul nu i-a zis lui Nicodim: De nu se va boteza cineva ... ci i-a zis: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh”, deoarece voia să spună că Botezul este o naștere din nou. Tot

aici îi spune: „Ce este născut din Duh, Duh este, cel botezat este o faptură nouă, cu totul deosebită de cel „născut din trup”, adică cel ne botezat (Ioan 3,6). Botezul poate fi săvârșit în condiții normale de către episcopi și preoți, iar în lipsă de preot pentru ca să nu rămână cineva nebotezat poate boteza și monahul simplu sau diaconul, în caz de mare nevoie poate să boteze orice creștin ortodox bărbat sau femeie, și chiar părinții pruncului prin împlinirea ritualului sumar care constituie partea esențială a slujbei botezului adică afundând pruncul de trei ori în apă curată sau în lipsă de apă numai stropindu-l și rostind de fiecare dată formula sacramentală. Prin cufundarea în apa Botezului, cel botezat moare duhovnicește, iar prin ieșirea din apă, el învie sau se naște din nou, la o nouă viață. Căci zis-a Domnul: „Cel ce va crede și se va boteza se va mântui” (Marcu 16, 18). Este adevărat că prin Botez se înlătură păcatul strămoșesc dar nu se înlătură și urmările lui: suferința, înclinarea spre rău, moartea, imperfecțiunea etc. Acestea rămân și pe mai departe chiar și la omul îndreptat (Romani 7, 23), care le transmite urmașilor o dată cu păcatul. Credința că Botezul este Taină ne-o mărturisesc și Sfinții Părinți ai veacului al IV-lea ca: Sfântul Chiril al Ierusalimului, Sfântul Grigorie Teologul, Sfântul Ioan Gură de Aur și alții. Ei numesc Botezul după forma lui externă baie, după forma sa internă luminare, harismă, naștere, sfințire, sigil sau pecete în Hristos, pecetea credinței, după însușirile lui sacramentale (de taină), scaldătoarea mistică, baie mântuitoare, baia nașterii a doua, baia vieții, apa vieții veșnice (Pr. prof. dr. Petru Deheleanu, *Manualul de sectologie*, Arad, 1948, p. 294-302). Pe baza mărturiilor limpezi ale Bibliei și pe baza credinței din toate veacurile creștine în Biserică, mărturisim și noi fiecare în Crez (Simbolul Credinței) „Mărturisesc un Botez spre iertarea păcatelor”.

Ioan Claudiu MOCA

ȘTIRI

Sărbătoarea Tăierii Capului Sfântului Ioan Botezătorul, la Catedrala Veche din Arad

Cu prilejul sărbătorii Tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul, marți 29 august 2017, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop dr. Timotei a poposit în mijlocul comunității credincioșilor de la Catedrala Veche din Arad. Împreună cu soborul părinților slujitori de la această parohie, a slujit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Slujirea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop a fost legată de faptul că Sfântul Ioan Botezătorul este ocrotitorul catedralei istorice a Aradului.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Sfârșit de cale” (în baza pericolelor scripturistice ale sărbătorii: Fp. Ap. 13; Marcu 4), adică sfârșitul uneia pământești și începutul alteia cerești, a celui ce a fost inger în trup, o misiune împlinită și o istorie începută. Sfântul Ioan Botezătorul – Profet ce vestea pregătirea căii Domnului spre sufletele oamenilor, ca Înainte-Mergător și Botezător al Mântuitorului. Citirile biblice de astăzi arată importanța locului câștigat de Sfântul Ioan, în istoria biblică, încununat cu mucenicia în apărarea dreptății ca și a întregii sale lucrări.

Pentru cinstirea Sfântului Înaintemergător și Botezător Ioan au fost scoase și puse la închinat o părticică din sfintele sale moaște, aflate în vistieria Catedralei Vechi. La final, părintele paroh, Traian Micoroi a mulțumit ierarhului pentru binecuvântarea pe care a revărsat-o peste preoții și credincioșii parohiei Arad-Centru prin slujirea Sfintei Liturghii. Biserica îl cinsteste în această zi pe Botezătorul Mântuitorului, prin post și rugăciune.

Liturghie arhierescă la schitul de maici din Bodrogu Vechi

În ziua de marți, 29 august, la Sărbătoarea Tăierii capului Sfântului Proroc Ioan Botezătorul, obștea Schitului de maici în frunte cu Maica Teodora Opriș, stareța schitului „Sfânta Cuvioasă Paraschiva” Bodrogu Vechi, Protopopiatul Arad și pelerinii care vin să se închine aici au avut bucuria duhovnicească de a-l avea în mijlocul lor pe Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, care a săvârșit Sfânta Liturghie, înconjurat de un ales

sobor de părinți. În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul a evidențiat viața, activitatea și martiriul Sfântului Proroc Ioan Botezătorul.

La încheierea slujbei, în numele soborului schitului și al pelerinilor prezenți, Preacuvioasa maică Teodora Opriș, stareța schitului „Sfânta Cuvioasă Paraschiva” Bodrogu Vechi a mulțumit Ierarhului pentru binecuvântarea pe care a revărsat-o peste obștea mănăstirii și pentru cuvântul părintesc adresat.

Așezarea monahală a luat ființă în anul 2000, la Praznicul „Intrării Maicii Domnului în Biserică”. Datorită deselor revărsări ale Mureșului, biserica cu hramul „Buna Vestire” din satul Bodrogu Vechi fiind în primejdie de a se surpa a fost strămutată în anul 2001 în incinta noului lăcaș.

Binecuvântare de lucrări în Parohia Berechiu, Protopopiatul Ineu

Duminică, 27 august 2017, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a efectuat o vizită chiriarhală în mijlocul credincioșilor din parohia Berechiu, comuna Apatou, Protopopiatul Ineu. Înaltpreasfinția Sa a fost așteptat de protopopul locului, părintele Adrian Zaha, dimpreună cu preotul paroh Andrei Slăv, preotul Marian Oarcea, de la parohia Almaș, Protopopiatul Sebiș, Arhid. Tiberiu Ardelean și mulțime de credincioși. Pentru început Chiriarhul a sfințit lucrările exterioare și interioare la biserica cu hramul „Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul”.

După aceasta, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica satului, în prezența oficialităților județene, a domnului Sergiu Bilcea, vicepreședintele Consiliului Județean Arad, al autorităților locale și a numeroși credincioși.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Tinerete chibzuită” (cf. citirilor duminicii: I Cor. 15; Matei 19). Acest titlu privește vârsta tinereții care trebuie să se desfășoare spre bine, având și îndrumările de formare în acest sens, pentru a rezista încercărilor de tot felul. Ea se poate întinde pe o durată, dincolo de limitele obișnuite ale vieții, tocmai prin chibzuința folosirii darurilor nepieritoare, conlucrând cu Harul lui Dumnezeu.

Grija pentru aceasta din partea Bisericii noastre se arată mereu prin raportarea la familie, școală și societate, unul din mijloace fiind reprezentat prin edițiile Întâlnirii Tineretului Ortodox (ITO2017), anul acesta cea de-a patra, la Iași, marcând și începutul anului bisericesc, odată cu cel școlar, acum înregistrând o participare din 32 de țări, având binecuvântarea Sfântului Sinod, în frunte cu Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

La finalul Sfintei Liturghii, Chiriarhul i-a oferit preotului paroh Andrei Slăv distincția de sachelar, în semn de apreciere pentru frumoasele realizări într-un timp scurt, puțin peste un an, în parohia Berechiu.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime” din Arad, condus cu măiestrie de părintele diacon Laviniu Morariu.

Centrul eparhial, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei și prin grija părintelui Andrei

Slăv, a achiziționat o casă, în satul Berechiu, pusă în folosința unei femei cu un handicap sever la mâini, mamă a 3 copii, arătând încă o dată implicarea Bisericii în activitățile social-filantropice.

Apoi, ierarhul a sfințit lucrările de la casa parohială. Părintele paroh a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru tot ceea ce a realizat, Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru toată aprecierea și încrederea acordată, autorităților, preoților și tuturor credincioșilor care au luat parte la acest eveniment din viața parohiei.

PS Părinte Emilian Crișanul a slujit în Parohia Curtici

În duminica a XII-a după Rusalii, PS Părinte Emilian Crișanul a poposit în mijlocul credincioșilor din Parohia Curtici. Ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în biserica nouă a parohiei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

După citirea Sfintei Evanghelii, Preasfințitul Emilian Crișanul a ținut un cuvânt de învățătură pe tema „Tineretea simbolul vieții” în care a subliniat importanța atitudinii Mântuitorului Iisus Hristos față de copii și tineri, precum și întrebările pe care și le pun tinerii cu privire la viața pământească și la dobândirea vieții veșnice. Preasfinția Sa a arătat rolul Bisericii Ortodoxe Române în organizarea de activități catehetice, educațional – culturale pentru tineri și importanța orei de religie în școli. Credincioșii care au participat la Sfânta Liturghie au fost îndemnați să educe copiii în duhul iubirii de Dumnezeu, biserică, țară, familie și școală.

La final Preasfințitul Emilian a felicitat slujitorii bisericii pentru noua ctitorie ce se desăvârșește în orașul Curtici, pe credincioșii prezenți în număr mare la Sfânta Liturghie, precum și corala parohiei ce desfășoară o bogată activitate misionară.

Părintele Ilie Nădăban, parohul bisericii, a mulțumit Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul pentru împreună slujire și pentru cuvântul de învățătură precum și pentru aprecierile adresate preoților și credincioșilor din Curtici.

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.